

PALSTA-ALUEIDEN TILANNE VANTAALLA 2021

Palsta-alueiden kehittämisestä ja niiden aseman parantamisesta on vuosien mittaan ollut paljon puhetta ja aloitteita on tehty. Ohessa eräitä viimeisimpiä:

- Valtuutetut Minna Kuusela ja Maija Rautavaara (vihreät) tekivät valtuustoaloitteen kaupunkiviljelyn lisäämisestä 25.1.2021 (Vihreät De Gröna sivusto)
- Valtuutettu Sirkka-Liisa Kähärä (sosdem) nosti esiin palstojen uuden lisämerkinnän Yleiskaavan 2020 hyväksymiskäsittelyssä 25.1.2021. Samalla hän esitti huolensa Havukosken 200 palstan alueen tulevaisuuden turvaamiseksi.

Moni palsta-alue uhan alla

Vantaalla on 15 palsta-aluetta. Nykyisistä Länsi-Vantaan 9 palsta-alueesta viidellä on kaavaan liittyvä uhka päällä, Itä-Vantaan 6 palstasta kahdella, siis Länsi-Vantaalla 56% palsta-alueista ovat uhanalaisia ja Itä-Vantaalla 33%.

Tarvitaan uusia ratkaisuja

Viheralueiden virkistyskäyttö ja yhteisöllisen kaupunkiviljelyn edistäminen vaativat tuekseen rakenteita. ***Yksi ratkaisun avain olisi kehittää palstaviljelyalueiden ympärille vakiintuneempia toimintamuotoja.***

Pähkinärinne-Seura esittää Vantaalle uudenlaista tapaa hoitaa palsta-alueita ja hyötyviljelyä kaupunkiolosuhteissa.

- Uusi toimintamalli vaatii uudenlaista yhteistoimintaa kaupungin, asukkaiden ja eri toimijoiden kuten alueellisten hoitoyhtiöiden ja asunto-osakeyhtiöiden välillä.
- Kaikille alueille ei sama malli välttämättä edes sovi.
- Kaavoituksessa pitää selkeästi tukea palsta-alueiden säilyttämistä ja niiden toimintamahdollisuuksien vahvistamista.

Kartta olemassa olevista palsta-alueista. Punaisella on alleviivattu uhan alla olevat palsta-alueet. (Vantaan viljelypalstaselvitys 6.9.2019.)

Kartta mahdollisista uusista palsta-alueista. (Vantaan viljelypalstaselvitys 6.9.2019.)

*Yleiskaavan uusi alapuolella oleva merkintä ei poista palsta-alueiden siirtelyyn liittyviä riskejä olemassa olevien yhteisöjen hajoisesta. Monilla palstoilla on takanaan vuosikymmenten historia! Hyvät kulkuyhteydet vaarantuvat myös. Tiedot uhanalaisista palstoista löytyvät myös: **Vantaan yleiskaava 2020, Selostus YK0048, 25.1.2021 s. 83.***

Viljelypalstoja

Ohjeellinen sijainti viljelypalstoille, joiden lopullinen sijainti ja laajuus määritellään jatkosuunnittelussa. Jos nykyisten palstojen päälle rakennetaan, tulee palstoille etsiä korvaava sijainti.

Lue Vantaan viljelypalstaselvitys 2019! Alla linkki:

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/148676_Liite13_Viljelypalstaselvitys.pdf

PALSTA-ALUEET JA HYÖTYVILJELY VETOVOIMATEKIJÄKSI VANTAALLE

- Vakiinnuttamalla palstojen asema hyötyviljelyn tukipisteiksi
- Ideoimalla uusi laajoille väestöryhmille sopiva toteutustapa
- Kaupunkiviljelyn ideat vietävä toteutukseen

VANTAALLA ON

- 15 viljelypalsta-alueita, jotka kaupunki on vuokrannut toimintaa ylläpitäville yhdistyksille.
- 2 siirtolapuutarha-alueita

KAKSI PERINTEISTÄ PÄÄRATKAISUA

- Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa, Norjassa ja Saksassa ovat vahvassa asemassa siirtolapuutarhat, joiden jokaiselle ”tontille” on rakennettu pieni kesämökin kaltainen rakennus varastotiloineen. Tämä on kallis ja suppeammalle joukolle suunnattu ratkaisu.
- Mökittömät hyötyviljelypalstat, jonka kaltaisia Vantaalla on 15, ovat lähtöisin Isosta-Britanniasta. Belgiassa ja Ranskassa niiden asema on myös vahva. Tällaisten palstojen etu verrattuna mökillisiin siirtolapuutarha-alueisiin on siinä, että ne eivät tarvitse jäseniltään suurta alkuinvestointia.

UUSIEN IDEOIDEN KIRJO

- Kaupunkiviljely ja yhteisöpuutarhat kaupungin puistoja ja pientareita sekä kerrostalojen tontteja hyödyntäen.
- Toimintamuotoja voivat olla perennaporukat, kasvulavoja käyttävät viljelytiimit, lapsiperheiden viherpäivät, koko alueen ja kiinteistöjen talkoopäivät jne.

NYKYINEN TAPA YLLÄPITÄÄ PALSTOJA JARRUTTAA KEHITYSTÄ

- Palsta-alueita ei valita laadukasta hyötyviljelyä tarjoavan maapohjan perusteella, vaan ne sijoitetaan sattumanvaraisesti jäljelle jääneille alueille.
- Palsta-alueiden epävarma asema muun muassa kaavoituksessa hankaloittaa viljelyalueiden pitkäjänteistä kehittämistä ja maapohjan kunnostamiseen panostamista.
- Yksittäisten palstojen heikko kunto on liian vaativa lähtökohta monille vasta-alkajille.
- Pitkäaikaisesti sitoutuneiden vastuuhenkilöiden saaminen palstoille on ollut hankalaa ja näin ollen palstojen hallinnointi ja siisteyden vaaliminen haastavaa. Palstojen turvattu asema ja arvostus todennäköisesti parantaisi sitoutumista kunnossapitoon.

KAUPUNKIVILJELYN TAVOITTEISTA JA YHTEISÖLLISYYDEN MERKITYKSESTÄ

Tavoitteina

- Vahvistaa alueen asukkaiden yhteisöllisyyttä ja ikäpolvien välistä vuorovaikutusta luomalla kohtaamispaikkoja.
- Tukea asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja parantaa elämän laatua luontosuhdetta vahvistaen.
- Kulttuurisen perinnön vahvistaminen ennallistamalla ja ylläpitämällä yhteisiä viheralueita.

Yhteisen toiminnan äärellä on helppo kohdata ihmisiä iästä, kulttuuritaustasta ja kunkin henkilökohtaisista lähtökohdista riippumatta.

PALSTA-ALUEISTA UUDENLAISIA TUKIPISTEITÄ KAUPUNKIMAISELLE HYÖTYVILJELYLLE

- Yhteisöllisyyttä ja asukkaiden luontosuhdetta kannatteleva toimintakulttuuri vaatii kehittyäkseen tukea.
- Nykyisistä palstaviljelyalueista voi kehittää uudenlaisia hyötyviljelyn kehittämisen tukipisteitä kaupunkiympäristössä.
- Palstaviljelyalueiden tulee olla lähellä asuntoja ja varmistua asemakaavassa.
- Alueella voisi olla jopa 50-100 m2 kokoinen paviljonki kesäkäyttöön varastoineen sekä opastus- ja kokoontumistiloineen kaikille asuinalueen asukkaille ja yhteisöille.
- Ideoita on runsaasti – toteutus puuttuu!

Tämän aloitteen tekijänä on palsta-alueensa tulevaisuudesta huolestunut *Pähkinärinne-Seura*.
<https://www.pahkinarinneseuara.fi>

Idean toteuttaminen vaatii aktiivisuutta palstojen ylläpitäjiltä, asiasta innostuneilta ja yhteydenpitoa poliittisiin päättäjiin yli puoluerajojen.

Yhteyshenkilö: Tarja Päivärinne, hallituksen jäsen ja palstatoimikunta, puh. 040 575 0599
tarja.paivarinne@suomiforum.com

Vantaalla on ideoita ohjelmissa ja selvityksissä – nyt tarvitaan toteutus! Lue raportti:

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/110051_Siirtolapuutarhaselvitys_2011.pdf